

Radiostacja Gliwice – będzie nowa odsłona

W unikalnych zabudowaniach Radiostacji Gliwice ma powstać nowoczesny ośrodek muzealny. Muzeum w Gliwicach podpisało już umowę z pracownią architektoniczną NIZIO Design International, która przygotowuje projekt modernizacji zabytkowego zespołu urbanistycznego.

Radiostacja Gliwice to najbardziej rozpoznawalny zabytek Gliwic i miejsce wyjątkowe w skali światowej. Jest wpisana na listę Pomników Historii, na której znajdują się obiekty o szczególnych wartościach materialnych i niematerialnych dla dziedzictwa kulturowego Polski. Leży również na Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego, który jest częścią Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego.

Zbudowana w latach trzydziestych minionego wieku drewniana wieża antenowa jest najwyższym tego typu obiektem w Europie. Zachowała się wraz z kompleksem trzech budynków zaplecza, w tym z częścią oryginalnego wyposażenia. – *Jest to miejsce Prowokacji Gliwickiej z 31 sierpnia 1939 roku, będącej symbolem początku II wojny światowej. Tutaj dokonano też drastycznego mordu politycznego – członkowie niemieckich służb specjalnych zamordowali Franza Honioka, powstańca śląskiego, członka Związku Polaków w Niemczech, polskiego patriotę, uznawanego za pierwszą ofiarę II wojny światowej – przypomina Grzegorz Krawczyk, dyrektor Muzeum w Gliwicach.*

W tym wyjątkowym miejscu na mapie naszego kontynentu gliwickie Muzeum planuje zorganizować jeden z ważniejszych w kraju ośrodków muzealno-edukacyjnych, tematycznie związanych z II wojną światową.

– *Chcemy w nowoczesny, lecz przede wszystkim inspirujący*

sposób opowiadać w nim o dramatycznej historii mieszkańców Gliwic i regionu w XX wieku. Będziemy działali w ścisłej współpracy z wiodącymi tego rodzaju instytucjami w Europie, pracując w formule otwartej, sprzyjającej żywej dyskusji o sprawach minionych i aktualnych. Wypełnimy program nowego muzeum atrakcyjnymi, ale wartościowymi przedsięwzięciami adresowanymi do tysięcy gości, którzy co roku przyjeżdżają tutaj, do miejsca symbolu, z najdalszych zakątków świata. A przede wszystkim chcemy stworzyć nowe miejsce dla kultury na pożytek mieszkańców Gliwic – informuje dyrektor Krawczyk.

W zabytkowym zespole urbanistycznym funkcjonuje obecnie niewielki oddział Muzeum w Gliwicach, ale ma on przejść gruntowną metamorfozę. Trwają przygotowania do modernizacji trzech zabytkowych budynków Radiostacji wraz z bezpośrednim otoczeniem. Miasto Gliwice wcześniej zrewitalizowało już duży teren wokół drewnianej wieży nadawczej, który jest teraz atrakcyjny dla spacerowiczów i turystów.

– W Gliwicach dużą wagę przywiązujemy do ochrony dziedzictwa kulturowego i utrwalania pamięci o przeszłości naszego miasta. Historia może nas wiele nauczyć, ale trzeba o niej opowiadać w ciekawej formie, zwłaszcza młodemu pokoleniu. Radiostacja jest najbardziej rozpoznawalnym na świecie gliwickim zabytkiem, chcemy dać mu godną oprawę i dokończyć rozpoczętą kilka lat temu modernizację kompleksu otaczającego ten ważny symbol naszego miasta – mówi Ewa Weber, zastępczyni prezydenta Gliwic, odpowiedzialna m.in. za sferę kultury w mieście.

Planowane jest zmodernizowanie istniejącego kompleksu zabudowań i nadanie im nowych funkcji użytkowych, charakteryzujących współczesne ośrodki muzealno-turystyczne działające w Europie.

Zewnętrzny wygląd budynków ma zostać zachowany, a planowane zmiany we wnętrzach muszą być konsultowane ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Dwa budynki mają zostać wykorzystane na potrzeby muzealne. Połączyć ma je nowy,

podziemny obiekt przeznaczony na większą część stałej ekspozycji muzealnej. W trzecim budynku powstanie aparthotel. Zaplanowano także budowę miejsc parkingowych.

Projekt modernizacji zabytkowego zespołu urbanistycznego i ekspozycji wykona wybrana w konkursie Pracownia NIZIO Design International, prowadzona przez Mirosława Nizio, który współpracuje z wieloma placówkami muzealnymi w Polsce i Europie. W Gliwicach zrealizował już ekspozycję w muzealnym Oddziale Odlewnictwa Artystycznego, urządzonego w pokopalnianym kompleksie Nowe Gliwice.

– Cieszę się, że po latach Nizio Design International wraca do współpracy z Muzeum w Gliwicach. Ponad dekadę temu opracowaliśmy projekt wystawy stałej pt. „Słusznie słyną dziś Gliwice”, prezentowanej w Oddziale Odlewnictwa Artystycznego. Teraz przygotowujemy coś równie wyjątkowego – projekt kompleksowej modernizacji i rewitalizacji unikatowego, zabytkowego kompleksu urbanistycznego oraz wystawy stałej i jej aranżacji plastycznej. Zespół mojej pracowni to eksperci z doświadczeniem w projektach rewitalizacyjnych, historycznych i ekspozycyjnych, a projekt dla Radiostacji Gliwice łączy wszystkie te obszary naszej działalności – mówi Mirosław Nizio.

Powstał już scenariusz nowej, stałej wystawy muzealnej, związanej z gliwicką Radiostacją, obejmujący trzy części tematyczne: techniczną, historyczną i fabularną.

Scenariusz ekspozycji opracowali badacze specjalizujący się w historii najnowszej Gliwic i regionu – dr Sebastian Rosenbaum i dr Bogusław Tracz wraz z dyrektorem gliwickiego Muzeum. Ścieżka zwiedzania obejmować ma trzy warstwy narracyjne.

Warstwa techniczna związana będzie z pierwotną funkcją i zasadami działania Radiostacji Gliwice, wyeksponuje specyfikę unikalnego zabytku techniki radiowej, okoliczności jego

powstania i zasady jego działania. Część historyczna najbardziej rozbudowana przedstawi kontekst, tło oraz najważniejsze zagadnienia polityczne związane pośrednio i bezpośrednio z tym miejscem oraz wydarzeniami, które doprowadziły do Prowokacji Gliwickiej i wybuchu wojny. Trzecia warstwa, fabularna, przybliży dramatyczny przebieg zorganizowanej przez służby specjalne III Rzeszy Niemieckiej akcji dywersyjnej nazywanej Prowokacją Gliwicką.

Ukończenie prac projektowych wraz z uzyskaniem wymaganych pozwoleń na realizację inwestycji przewidziane jest na przełom 2022 i 2023 roku.

Źródło: UM Gliwice